

اولین کنفرانس ملی

تازه های روانشناسی تکاملی و تربیتی

The first conference on **developmental and educational psychology**

بررسی رابطه علی سبک‌های فرزندپروری با سازگاری اجتماعی و سرزندگی تحصیلی دانش‌آموزان پسر

مقطع متوسطه اول

فاطمه بیگلری^۱

^۱ دکتری روانشناسی عمومی، دانشگاه آزاد بندرعباس

n.biglari68@gmail.com

۰۹۳۳۱۳۷۴۸۹۹

چکیده :

هدف این پژوهش بررسی رابطه علی سبک های فرزندپروری با سازگاری اجتماعی و سرزندگی تحصیلی دانش آموزان دوره متوسطه اول بود. پژوهش حاضر از نوع توصیفی-همبستگی بود که به شکل میدانی انجام شد. جامعه آماری این پژوهش را کلیه دانش آموزان پسر متوسطه اول شهرستان لارستان تشکیل دادند (۲۵۶۳)، که از بین آنها ۲۱۰ نفر به شیوه تصادفی ساده به عنوان نمونه آماری انتخاب شدند. برای گردآوری داده‌ها پس از تأیید روایی و پایایی از پرسشنامه‌های فرزندپروری بامریند (۱۹۹۱)، سازگاری اجتماعی سینها و سینگ (۱۹۹۳) و سرزندگی تحصیلی دهقانی-زاده و حسین چاری (۱۳۹۱) استفاده شد. داده‌ها به کمک روش حداقل مربعات جزئی تحلیل شد. نتایج نشان داد که سبک فرزندپروری استبدادی بر سازگاری اجتماعی دانش آموزان اثر منفی و معنادار و سبک فرزندپروری مقتدرانه و سهل گیرانه بر سازگاری اجتماعی و سرزندگی تحصیلی اثر مثبت و معنادار دارد؛ همچنین اثر سازگاری اجتماعی بر سرزندگی تحصیلی مثبت و معنادار بود. نتایج این پژوهش نقش سبک فرزندپروری مقتدرانه و سهل گیرانه را جهت افزایش سطح سازگاری اجتماعی دانش آموزان و حل بهتر چالش‌های تحصیلی آنها را برجسته تر می کند.

واژگان کلیدی:

سبک فرزندپروری مقتدرانه، سبک فرزندپروری سهل گیرانه، سبک فرزندپروری استبدادی، سازگاری اجتماعی، سرزندگی تحصیلی

Investigating the Causal Relationship of Parenting Styles with Social Adjustment and Academic Vitality of Male Students of the First Secondary Level

Abstract

The purpose of this research was to investigate the causal relationship between parenting styles and social adjustment and academic vitality of first-year high school students.

The current research was of a descriptive-correlation type.

The statistical population of this research was made up of all male students of the first secondary school in Larestan city (2563), which 210 people were selected as a statistical sample by a simple random method.

To collect data, after verifying the validity and reliability, parenting questionnaires of Bamrind (1991), social adjustment of Sinha and Singh (1993) and academic vitality of Dehghanizadeh and Hossein Chari (2013) were used. The data was analyzed using the partial least squares method.

The results showed that authoritarian parenting style has a negative and significant effect on students' social adjustment, and authoritative and permissive parenting style has a positive and significant effect on social adjustment and academic vitality; Also, the effect of social adjustment on academic vitality was positive and significant.

The results of this research highlight the role of authoritative and permissive parenting style to increase the level of social adaptation of students and better solve their academic challenges.

Keywords:

Authoritative Parenting Style, Permissive Parenting Style, Authoritarian Parenting Style, Social Adjustment, Academic Vitality

دانش‌آموزان به‌عنوان رکن اساسی نظام آموزشی، در دستیابی به اهداف نظام آموزشی نقش و جایگاه ویژه‌ای دارند، توجه به این قشر از جامعه از لحاظ آموزشی و تربیتی، باروری و شکوفایی هرچه بیشتر نظام آموزشی و تربیتی را موجب می‌شود (شفیعی و روانان، ۱۳۹۹). میزان بهره‌مندی آموزشی، مستلزم احساس انرژی و سرزندگی تحصیلی است که حسی درونی، برای تضمین سلامت ذهنی است و در واقع پژوهشگران آن را راهی مفید و ساده برای درک مفهوم بهزیستی دانش‌آموزان بیان کرده‌اند (میلر و همکاران^۱، ۲۰۱۳). در زندگی روزانه تحصیلی، دانش‌آموزان با انواع چالش‌ها، موانع و فشارهای ویژه دوران تحصیل، مواجه می‌شوند که تهدیدی برای اعتماد به نفس، انگیزش و در نتیجه، عملکرد تحصیلی آنها است؛ عده‌ای از دانش‌آموزان در مقابله با آنها موفق عمل می‌کنند و دیگران در این زمینه، موفقیت پذیرفتنی ندارند؛ از این رو، پژوهشگران تعلیم و تربیت باید به درک و چگونگی سازگاری با چالش‌های تحصیلی توجه جدی نشان دهند (یعقوبی و همکاران، ۱۴۰۰).

یکی از گرایش‌های بدیع روان‌شناسی، روان‌شناسی مثبت‌نگر است که یکی از سازه‌های کلیدی آن در زمینه تحصیل تحصیلی، سرزندگی تحصیلی^۲ است (کامرفورد، باتیسون و تورمی^۳، ۲۰۱۵). سرزندگی تحصیلی به‌عنوان یکی از مؤلفه‌های بهزیستی روانی است که تاب‌آوری تحصیلی را در چارچوب زمینه روان‌شناسی مثبت منعکس می‌کند (سولبرگ و همکاران^۴، ۲۰۱۲). سرزندگی تحصیلی به‌صورت توانایی دانش‌آموزان برای موفقیت در برخورد با موانع و چالش‌های تحصیلی که در مسیر زندگی تحصیلی معمول هستند، تعریف شده است (مارتین و مارش^۵، ۲۰۲۰). سرزندگی تحصیلی، به پاسخ مثبت، سازنده و انطباقی به انواع چالش‌ها و موانعی اشاره دارد که در عرصه مداوم و جاری تحصیل تجربه می‌شوند (پوتوین و همکاران^۶، ۲۰۲۰). حس درونی سرزندگی، شاخص معنی‌داری برای سلامت ذهنی است که زمینه‌های پیشرفت تحصیلی را فراهم می‌کند؛ برای نمونه، وقتی دانش‌آموز کاری را به‌طور خودجوش انجام می‌دهد، نه تنها احساس خستگی و ناامیدی به او دست نمی‌دهد، احساس می‌کند انرژی و نیروی او افزایش یافته است (دویجن و همکاران^۷، ۲۰۱۱). سرزندگی تحصیلی احتمال شکست و ترک تحصیل را در دانش‌آموزان پایین می‌آورد و با رفتارهای سازگاران در مدرسه همبستگی بالایی دارد (مارتین و مارش، ۲۰۰۹). تحقیقات نشان داده‌اند دانش‌آموزان موفق در حوزه تحصیل موفق، اغلب به شبکه‌های حمایتی قوی دسترسی دارند، دشواری‌های تحصیلی کمتری را تجربه می‌کنند و در مواجهه با موانع و چالش‌هایی که بخشی از روند تحصیل به‌شمار می‌روند، سرزندگی خود را حفظ می‌کنند (پوتوین و همکاران^۸، ۲۰۱۵).

با توجه به اینکه اکثر کودکان و نوجوانان در محیط تحصیلی هستند لازم است که ناملايمات تحصیلی و راه‌هایی را که با این مشکلات مقابله می‌کنند، مورد شناسایی قرار گیرند. لذا بهتر است که پیشایندهای یا عوامل تأثیرگذار بر روی ظرفیت دانش‌آموزان در برخورد با چالش‌های تحصیلی را که موجب سرزندگی است شناسایی نمود. به زعم مارتین و مارش (۲۰۰۸)، مهمترین پیشایندهای سرزندگی تحصیلی شامل عوامل روان‌شناختی، مدرسه، مشارکت و عوامل ارتباطی با خانواده و همسالان است. سازگاری اجتماعی^۹ یک مؤلفه روان‌شناختی در حیطه مسائل آموزش و پرورش دانش‌آموزان است که همواره مورد توجه بسیاری از پژوهشگران در سراسر جهان بوده است (پاسک و هارگیتای^{۱۰}، ۲۰۰۹). زیرا سازگاری اجتماعی در محیط مدرسه، یکی از فعالیت‌های مهم در حال ظهور نوجوانی و جوانی است که موفقیت در تحصیل و فراتر از آن را پیش‌بینی می‌کند. سازگاری مفهومی پیچیده و چندوجهی و فرایندی مداوم و پویاست و به رابطه متعادل بین شخص و محیط، به این طریق که فرد نیازهای خود را مطابق با خواسته‌های اجتماعی ارضاء کند، اشاره دارد (مناکا و چاندراسکاران^{۱۱}، ۲۰۱۵). در واقع سازگاری اجتماعی شامل سازگاری فرد با محیط اجتماعی خود است که این سازگاری ممکن است با تغییر دادن خود و یا محیط به دست آید (مصطفی و ایلاس^{۱۲}، ۲۰۱۳). دانش‌آموزان هر روز در مدارس، کلاس، خانه و دیگر اجتماعات با مسائل تحصیلی و اجتماعی روبه‌رو هستند. این مسائل و فشارها ممکن است دستاوردهای آنها را تضعیف کند و به ترک تحصیل منجر شود. البته باوجود موانع و موقعیت‌های دشوار، دانش‌آموزانی وجود دارند که می‌توانند با مشکلات سازگار شوند و به سطح بالایی از پیشرفت تحصیلی و موفقیت دست یابند، زیرا معتقدند که موفقیت در درس محصول تلاش و پشتکار است نه فقط استعداد

1. Miller et al

2. Academic bouyancy

3. Comerford, Bat teson, & Tormey

4. Solberg

5. Martin & Marsh

6. Putwain et al

7. Duijn et al

8. Putwain et al

9. Social Adjustment

10. Pasek & Hargittai

11. Menaga & Chandrasekaran

12. Mustaffa & Illas

(محمدی و همکاران، ۱۴۰۰). به زعم احمدپور، آرمند و نجاری (۱۳۹۹) سازگاری اجتماعی می‌تواند دانش‌آموزان را به همدلی با یکدیگر فرا خواند و باعث شود تا آنها اعتماد به نفس کافی در زمینه ارتباط برقرار کردن با دیگر افراد را به صورت بهینه و منطقی و همچنین کنترل میزان استرس و اضطراب خود و مدیریت آنها، پرورش مهارت‌های حل مسئله در برخورد با چالش‌های تحصیلی را یاد بگیرد و از این طریق سرزندگی تحصیلی خود را بالا ببرند، با موانع و مشکلات تحصیلی به صورت سازگارانه برخورد کنند و با افزایش سازگاری اجتماعی بتوانند احتمال موفقیت خود را در زندگی تحصیلی ارتقاء و رفتارهای سازگارانه انجام دهند. نتایج مطالعات جمالی کندازی (۱۳۹۸) نشان داد که دانش‌آموزان با سازگاری اجتماعی بالا ظرفیت بیشتری در برخورد با چالش‌های تحصیلی و به طوری سرزندگی تحصیلی دارند. اما نتایج مطالعات بصیر شبستری و همکاران (۱۳۹۲) نشان داد که بین سازگاری اجتماعی و موفقیت تحصیلی دانشجویان ارتباط معنادار وجود ندارد.

امروزه با توجه به زندگی مدرن و تغییر و تحولاتی که در سبک و نوع زندگی رخ داده و عوامل استرس‌زایی که در زندگی به وجود آمدند و همچنین با توجه به این که نوجوانان بیشتر با خودشان مشکل دارند تا با دیگران و نمی‌توانند با نقش جدیدشان در خانواده و اجتماع سازگار شوند، فرایند سازگاری با مشکل مواجه شده و در نتیجه نوجوانان دچار سرگردانی شده اند (واگلا، ۲۰۱۵). و برای خروج از این سرگردانی احتیاج به کمک و راهنمایی دارند، که نوجوانان این کمک را می‌توانند از اولین عامل حمایتی در دسترس خود یعنی نهاد خانواده دریافت کنند. (محمدی‌فرد، کاظمی و زارعی مته کلایی، ۱۳۹۵). بر اساس نتایج تحقیقات تعامل بین فرزندان و والدین و چگونگی برقراری ارتباط والدین با فرزندان، مهمترین و اساسی-ترین عوامل در بین عوامل مختلفی است که بر پرورش و شخصیت سالم کودکان تأثیر می‌گذارد (کیمبل^۲، ۲۰۱۴). سازگاری اجتماعی انعکاسی از تعامل فرد با دیگران، رضایت از نقش‌های خود و نحوه عملکرد در نقش‌ها است که به احتمال زیاد تحت تأثیر شخصیت‌های قبلی، فرهنگ و انتظارات خانواده قرار دارد؛ عوامل متعددی در سازگاری شخصی و اجتماعی افراد نقش دارند که نظریه‌ها و دیدگاه‌های مختلف تربیتی روان‌شناختی و جامعه‌شناختی بر آنها تأکید دارد (نوابخش و فتحی، ۱۳۹۰). عوامل تربیتی یکی از حوزه‌های گسترده روان‌شناختی مؤثر بر سازگاری اجتماعی کودکان و نوجوانان است که یک دامنه آن به سبک‌های فرزندپروری می‌رسد. در واقع حفظ و بهبود سلامت جسمانی، روانی و اجتماعی فرزندان از وظایف اصلی والدین به شمار می‌آید که تحت تأثیر نگرش‌ها و شیوه‌های تربیتی والدین قرار دارد (نوابخش و فتحی، ۱۳۹۰).

فرزندپروری را می‌توان به‌عنوان مجموعه یا سیستم رفتاری تعریف کرد که تعامل والدین و کودک را در طیف گسترده‌ای از موقعیت‌ها توصیف و یک فضای تعامل مؤثر ایجاد می‌کند. در واقع سبک‌های فرزندپروری^۳ ترکیبی از رفتارهای والدین است که در موقعیت‌های گسترده روی می‌دهد و جو فرزندپروری بادوامی را پدید می‌آورد، روش‌هایی که والدین در برخورد با فرزندان خود اعمال می‌کنند. لذا فرزندپروری شامل یک سری از مهارت‌های بین فردی، توقعات هیجانی است که تحت تأثیر ویژگی‌های والدین و سبک دلبستگی که کسب کرده‌اند قرار دارد (فدوی و همکاران، ۱۳۹۹). بامریند (۱۹۹۱) سه نوع الگوی رفتاری مقتدرانه، مستبدانه و آسان‌گیر را برای سبک‌های فرزندپروری ارائه کردند. پژوهش‌ها نشان می‌دهد که هر کدام از شیوه‌ها آثار، پیامدها و نتایج متفاوتی را در پی دارد. در همین راستا گیمنز-سرانو، گارسیا و گارسیا^۴ (۲۰۲۲) در پژوهش خود به این نتیجه رسید که سبک‌های فرزندپروری مقتدرانه و آسان‌گیر، پیامدهای اجتماعی‌پذیری بهتری را در همه معیارهای سازگاری در تمام سنین کودکان دارد. با این حال، کودکان خانواده‌های خوش‌اخلاق نسبت به خانواده‌های مقتدر امتیاز بیشتری در خودپنداره هیجانی کسب کردند. تاهریا و جیمی^۵ (۲۰۲۱) در بررسی ارتباط بین سازگاری اجتماعی و سبک‌های فرزندپروری ادراک شده در دانش‌آموزان پاکستان و پیشرفت تحصیلی با این نتیجه دست یافتند که سبک‌های فرزندپروری سهل‌گیرانه و مستبدانه به‌طور قابل‌توجهی مسئله سازگاری اجتماعی را در دانش‌آموزان مدرسه پاکستان پیش‌بینی می‌کند. آفسو براکو^۶ (۲۰۲۲) نتایج پژوهش نشان داد که که سبک فرزندپروری مقتدرانه برای نمره تحصیلی بهتر دانش‌آموزان چین مؤثرتر از دو سبک دیگر است. نتایج مطالعات نظامی و آزموده (۱۳۹۸) نشان داد که بین طحوااره‌های فرزندپروری با سازگاری اجتماعی نوجوانان رابطه معنادار وجود دارد و ۸۰ درصد سازگاری اجتماعی دختران نوجوان بوسیله طحوااره‌های فرزندپروری تبیین می‌شود. مقدم و پیکری فرد (۱۳۹۴) نشان داد که بین شیوه‌های رهبری (شیوه فرزندپروری آزاد گذاری، شیوه فرزندپروری استبدادی، شیوه فرزندپروری اقتدار منطقی) با سازگاری اجتماعی در بین دانش‌آموزان پسر مقطع متوسطه رابطه معنی‌داری وجود دارد و شیوه‌های فرزندپروری در پیش‌بینی کنندگی برای سازگاری اجتماعی نقش بسیار خوبی را ایفاء می‌کنند. محققان معتقدند که نوع و شیوه تربیتی یا به اصطلاح سبک فرزندپروری والدین یکی از مؤثرترین عوامل بر رشد کودکان در زمینه‌های

¹ . Vaghel

² . Kimble

³ . Parenting Style

⁴ . Gimenez-Serrano, Garcia, F., & Garcia

⁵ . Tahira, & Jami

⁶ . Ofosu-Brako

مختلف است (فدوی، پورشافی و اسدزاده، ۱۴۰۰). فدوی و همکاران (۱۴۰۰) در پژوهش خود به این نتیجه دست یافتند که بین سبک فرزندپروری استبدادی و سهل گیرانه با سرزندگی تحصیلی ارتباط معنادار وجود دارد اما در سبک قاطعانه با سرزندگی تحصیلی ارتباطی وجود نداشت. سهیلی و همکاران (۱۳۹۹) نیز در پژوهشی نقش میانجی سرزندگی تحصیلی بین سبک‌های فرزندپروری و عملکرد تحصیلی را تأیید نمودند. اما همانطور که بر اساس پیشینه پژوهش مشاهده می‌شود، نتایج در جوامع آماری مختلف متناقض است و پژوهش‌های بسیار محدودی تأثیر مؤلفه سبک‌های فرزندپروری و سازگاری اجتماعی بر سرزندگی تحصیلی و ظرفیت دانش‌آموزان در برخورد با چالش‌ها و موانع تحصیلی را مورد مطالعه قرار داده‌اند. لذا این مطالعه در پی بررسی تأثیر مؤلفه سبک‌های فرزندپروری بر سازگاری اجتماعی و سرزندگی تحصیلی دانش‌آموزان پسر دوره راهنمایی است.

۲- روش شناسی:

این پژوهش توصیفی و طرح آن از نوع همبستگی است که به شکل میدانی انجام شد. جامعه آماری این پژوهش را کلیه دانش‌آموزان پسر متوسطه شهرستان لارستان تشکیل دادند که تعداد آن‌ها ۲۵۶۳ نفر بود.

قواعد مرسوم برای تعیین حداقل نمونه‌ی لازم در روش حداقل مربعات جزئی (PLS)، عبارت است از تعیین بیشترین روابط موجود در بخش ساختاری مدل اصلی پژوهش که به یک متغیر مربوط می‌شوند، ضرب در عدد ۱۰ یا بیشترین شاخص‌های مربوط به سازه متناظرش ضرب در عدد ۱۰ (محسنین و اسفیدانی، ۱۳۹۳). از این رو در پژوهش حاضر، حداکثر حجم نمونه آماری بر مبنای قاعده دوم ۱۰ نفر به دست آمد؛ اما به‌منظور افزایش اعتبار و غنای پژوهش و احتمال پاسخگو نبودن برخی از نمونه‌ها، حجم نمونه ۲۵۰ نفر در نظر گرفته شد. لازم به ذکر است که برای نمونه-گیری از روش نمونه‌گیری تصادفی ساده استفاده شد. پس از توزیع ۲۵۰ پرسش‌نامه و عودت ۲۳۵ پرسش‌نامه در نهایت با حذف پرسش‌نامه‌های مخدوش ۲۱۰ پرسش‌نامه مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

جهت جمع‌آوری داده‌ها از سه پرسش‌نامه‌های فرزندپروری بامریند (۱۹۹۱) که شامل ۳۰ سؤال و سه بعد شیوه استبدادی، سهل‌گیرانه و مقتدرانه است، پرسش‌نامه ۵۵ سؤالی سازگاری اجتماعی سینها و سینگ (۱۹۹۳) که شامل سه بعد عاطفی، آموزشی و اجتماعی است و پرسش‌نامه سرزندگی تحصیلی دهقانی‌زاده و حسین چاری (۱۳۹۱) که با الگوگیری از مقیاس ۴ سؤالی مارتین و مارش به ۹ سؤال توسعه داده‌اند، استفاده شد. پاسخ‌دهی به پرسش‌نامه‌ها بر اساس طیف پنج درجه‌ای لیکرت نمره‌گذاری شده بودند.

برای تعیین روایی محتوایی پرسش‌نامه‌ها از روش کیفی روایی محتوایی براساس نظرهای ۵ تن از اساتید صاحب‌نظر در این زمینه استفاده شد. علاوه بر روایی محتوا، برای تأیید ابزارهای اندازه‌گیری از روایی همگرا و روایی واگرا^۱ و برای تعیین پایایی پرسش‌نامه‌ها از سه معیار بارهای عاملی، ضریب آلفای کرونباخ و ضریب پایایی مرکب^۲ طبق نظر فورنل-لارکر^۳ (۱۹۸۱)، بهره گرفته شد. برای توصیف داده‌ها از آمار توصیفی و برای تحلیل استنباطی داده‌ها از آزمون ضریب همبستگی پیرسون و همچنین برای تعیین روابط میان متغیرها در قالب مدل علی از مدل‌سازی معادلات ساختاری با رویکرد حداقل مربعات جزئی بهره گرفته شد. در انجام آزمون‌های فوق از نرم‌افزارهای آماری اس.پی.اس.اس^۴ نسخه ۲۱ و اسمارت پی ال اس^۵ نسخه سه استفاده شد.

۳- یافته‌ها:

بررسی ویژگی جمعیت‌شناختی نمونه‌های پژوهش نشان داد که ۲۱ درصد نمونه‌ها، پایه هفتم، ۴۳ درصد پایه هشتم و ۳۶ درصد آنها پایه نهم بودند؛ وضعیت اقتصادی ۱۹ درصد، درصد ۴۷ و ۳۴ درصد از دانش‌آموزان به ترتیب ضعیف، متوسط و خوب بوده است.

برای سنجش برازش مدل اندازه‌گیری از روایی همگرا، روایی واگرا و پایایی ابزار که شامل سه معیار ضرایب بار عاملی و پایایی ترکیبی، ضرایب آلفای کرونباخ است، بهره گرفته شد. بار عاملی سنجها یکی از معیارهای ارزیابی پایایی ابزار است. مقدار مالک برای مناسب بودن ضرایب بارهای عاملی ۰/۵ است (محسنین و اسفیدانی، ۲۰۱۴).

لازم به ذکر است که ۹ سؤال متغیر سرزندگی تحصیلی برای ترسیم مدل پارسلینگ شده‌اند و به‌صورت سه بعد در مدل قرار گرفتند؛ به عبارتی هر سه سؤال به‌عنوان یک بعد در مدل ترسیم شد.

۱. Convergent Validity & Discriminant Validity

۲. Loadings, Cronbachs Alpha & Composite Reliability

۳. Fornell-Larcker

۴. SPSS

۵. Smart PLS

جدول ۱- ضرایب بارهای عاملی پژوهش

متغیر	مؤلفه	بار عاملی	متغیر	مؤلفه	بار عاملی
سبک فرزندپروری مقتدرانه	E1	۰.۷۹	سبک فرزندپروری استبدادی	M1	۰.۷۰
	E2	۰.۶۹		M2	۰.۸۴
	E3	۰.۸۱		M3	۰.۸۲
	E4	۰.۸۳		M4	۰.۸۸
	E5	۰.۵۹		M5	۰.۸۸
	E6	۰.۸۶		M6	۰.۸۱
	E7	۰.۶۶		M7	۰.۸۳
	E8	۰.۸۳		M8	۰.۸۵
	E9	۰.۵۹		M9	۰.۷۳
	E10	۰.۸۲		M10	۰.۸۵
سبک فرزندپروری سهل گیرانه	سرزندگی ۱	۰.۷۹	سرزندگی تحصیلی	S1	۰.۷۲
	سرزندگی ۲	۰.۸۵		S2	۰.۵۴
	سرزندگی ۳	۰.۶۰		S3	۰.۷۲
				S4	۰.۶۸
				S5	۰.۶۸
				S6	۰.۷۸
				S7	۰.۷۹
				S8	۰.۸۰
				S9	۰.۶۸
				S10	۰.۶۱
سازگاری اجتماعی	عاطفی	۰.۹۰			
	آموزشی	۰.۹۳			
	اجتماعی	۰.۹۲			

همانطور که در جدول شماره ۱ مشاهده می شود، بارهای عاملی حاصل از اجرای مدل پژوهش بیشتر از ۰.۵ بود که نشان از مناسب بودن این معیار دارد. مقدار آلفای کرونباخ و پایایی ترکیبی بیشتر از ۰.۷ نشانگر پایایی قابل قبول ابزار اندازه گیری است (هیر، رینگل و سارستد^۱، ۲۰۱۱)، اما برتری پایایی ترکیبی در مقایسه با آلفای کرونباخ این است که پایایی سازه ها نه به صورت مطلق، بلکه با توجه به همبستگی سازه های با یکدیگر محاسبه می شود. روایی همگرا معیار دیگری است که برای برازش مدل اندازه گیری در روش مدل سازی معادلات ساختاری به کار برده می شود و میزان همبستگی یک سازه با شاخص های خود را نشان می دهد که هرچه این همبستگی بیشتر باشد، برازش نیز بیشتر است. فورنل و لارکر (۱۹۸۱) معیار میانگین واریانس استخراج شده^۲ را برای سنجش روایی همگرا معرفی کردند و بیان کردند که مقدار بیشتر از روایی همگرای قابل قبول را نشان می دهد (محسنین و اسفیدانی، ۲۰۱۴).

جدول ۲- معیارهای آلفای کرونباخ، پایایی ترکیبی و روایی همگرای متغیرهای پژوهش

متغیرهای مکنون	ضریب آلفای کرونباخ ($\alpha \geq 0.7$)	ضریب پایایی ترکیبی ($CR \geq 0.7$)	میانگین واریانس استخراج شده ($AVE \geq 0.5$)
سبک فرزندپروری مقتدرانه	۰.۸۷	۰.۸۹	۰.۷۷
سبک فرزندپروری سهل گیرانه	۰.۹۰	۰.۹۱	۰.۷۶
سبک فرزندپروری استبدادی	۰.۸۹	۰.۸۷	۰.۶۹

^۱ . Heir, Ringle & Sarstedt

^۲ . Average Variance Extracted (AVE)

سازگاری اجتماعی	۰.۹۱	۰.۹۲	۰.۸۱
سرزندگی شغلی	۰.۹۰	۰.۹۱	۰.۸۳

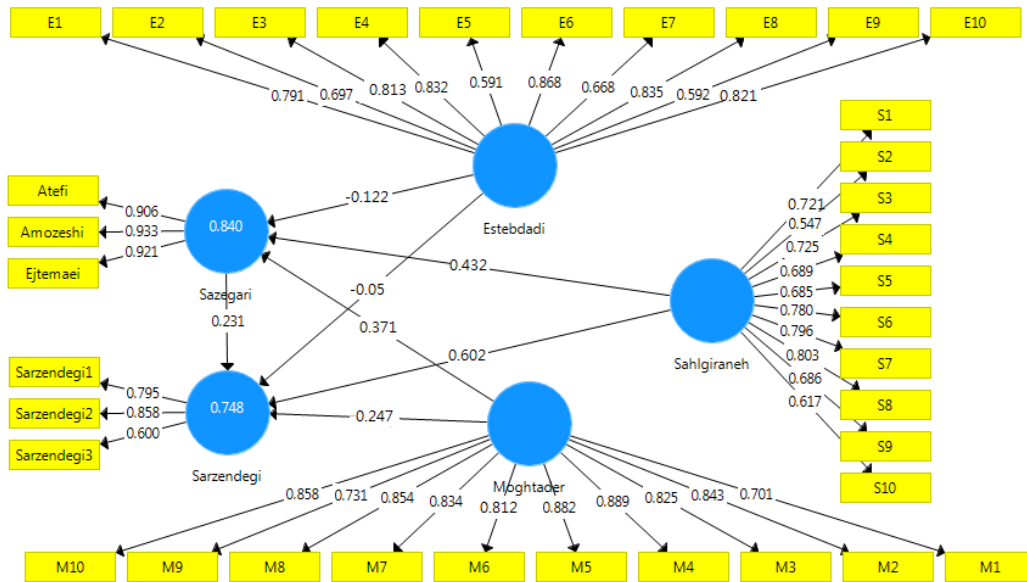
با توجه به شاخص های گزارش شده در جدول شماره ۲ می توان مناسب بودن وضعیت پایایی و روایی همگرایی متغیرهای پژوهش را تأیید کرد. برای بررسی روایی واگرایی مدل اندازه گیری از معیار فورنل و لارکر استفاده شد. فورنل و لارکر بیان می کنند که روایی واگرا وقتی در سطح قابل قبولی است که میزان میانگین واریانس استخراج شده برای هر سازه بیشتر از واریانس اشتراکی بین آن سازه و سازه های دیگر در مدل باشد.

جدول ۳- روایی واگرایی مدل اندازه گیری براساس معیار فورنل و لارکر

متغیرها	سبک فرزندپروری مقتدرانه	سبک فرزندپروری سهل گیرانه	سبک فرزندپروری استبدادی	سازگاری اجتماعی	سرزندگی شغلی
سبک فرزندپروری مقتدرانه	۰.۸۷				
سبک فرزندپروری سهل گیرانه	۰.۶۳	۰.۸۷			
سبک فرزندپروری استبدادی	۰.۷۴	۰.۶۱	۰.۸۳		
سازگاری اجتماعی	۰.۷۸	۰.۷۹	-۰.۵۲	۰.۹۰	
سرزندگی شغلی	۰.۶۹	۰.۷۳	-۰.۳۹	۰.۷۲	۰.۹۱

با توجه به مقادیر میانگین واریانس استخراج شده در جدول شماره ۳، می توان بیان کرد که در پژوهش حاضر سازه ها (متغیرهای مکنون) در مدل تعامل بیشتری با شاخص های خود دارند تا با سازه های دیگر.

پس از بررسی برازش مدل های اندازه گیری، نوبت به برازش مدل ساختاری پژوهش می رسد. در پژوهش حاضر از سه معیار ضریب معناداری، ضریب تعیین و معیار استون گیزر استفاده شد. ضرایب مسیر استاندارد و ضرایب تعیین مدل اجرا شده در شکل شماره ۱ و معناداری ضرایب مسیر شکل شماره ۲ نشان داده شده است.

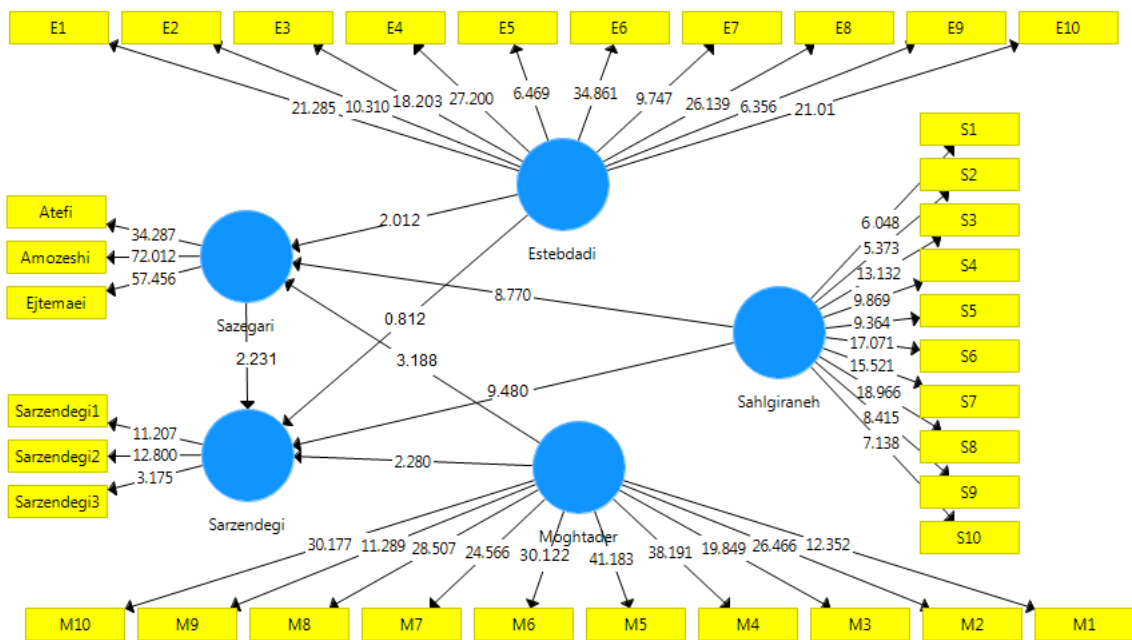

شکل ۱ - ضرایب مسیر و برازش مدل ساختاری با استفاده از مقادیر ضریب تعیین

همانطور که در مدل ترسیمی فوق ملاحظه می شود، متغیرهای برون زای سبک فرزندپروری استبدادی، سهل گیرانه و مقتدرانه به ترتیب ۰.۱۲، ۰.۴۳ و ۰.۳۷ بر سازگاری اجتماعی اثر و ۰.۰۵۰، ۰.۶۰ و ۰.۲۴ بر سرزندگی تحصیلی اثر دارد. متغیر برون زای سازگاری اجتماعی نیز ۰.۲۳ بر متغیر درون-زای سرزندگی تحصیلی اثرگذار است.

ضریب تعیین معیاری است که نشان از تأثیر یک متغیر برو نزا بر یک متغیر درو نزا دارد و سه مقدار ۰.۱۹، ۰.۳۳ و ۰.۶۷ به عنوان مقدار ملاک برای مقادیر ضعیف، متوسط و قوی در نظر گرفته می شوند (محسنین و اسفیدانی، ۲۰۱۴). همانطور که در مدل فوق مشاهده می شود، مقدار ضریب تعیین برای متغیرهای سازگاری اجتماعی و سرزندگی تحصیلی به ترتیب ۰.۸۴ و ۰.۷۸ محاسبه شده است که با توجه به سه مقدار ملاک، برای هر دو متغیر درونزا در سطح قوی ارزیابی می شود که مطلوبیت مدل ساختاری را تأیید می کند.

اساسی ترین معیار برازش مدل ساختاری، معناداری ضرایب مسیر است که مقادیر معناداری متغیرها در مدل زیر مشخص است. مقدار ضرایب معناداری باید معادل یا بیشتر از شاخص ۱/۹۶ باشد؛ در صورتیکه مقدار این اعداد از ۱/۹۶ بیشتر شود، نشان از صحت رابطه بین سازه ها و در نتیجه تأیید فرضیه های پژوهش دارد (هیر و همکاران، ۲۰۱۱).

شکل ۲- معناداری ضرایب مسیر

مقادیر ضرایب معناداری مدل پژوهش، گویای تأیید ۶ فرضیه پژوهش مبنی بر اثر مثبت و معنادار متغیرهای سبک فرزندپروری مقتدرانه و سهل-گیرانه بر سازگاری اجتماعی و سرزندگی تحصیلی و تأثیر مثبت سازگاری اجتماعی بر سرزندگی تحصیلی است. اثر سبک فرزندپروری استبدادی بر سازگاری اجتماعی منفی و معنادار است اما بر سرزندگی تحصیلی اثر معناداری ندارد.

در نهایت برای بررسی برازش مدل پژوهش از شاخص های ریشه میانگین مربعات باقیمانده استاندارد شده^۱، کای اسکور^۲ و برازش هنجار شده^۳ استفاده شد که مقادیر این معیارها در جدول شماره ۴ گزارش شده است.

جدول ۴- معیارهای برازش مدل پژوهش

معیارها	مقدار معیار	حد مجاز
SRMR	۰.۰۸	۰.۰۸ تا ۰.۱۰
Chi-Square	۲۴/۴۵۷	مقادیر کم
NFI	۰.۸۸	مقادیر بیشتر از ۰.۹۰

معیار SRMR مقادیر صفر تا یک را به خود اختصاص می دهد و نقطه برش آن ۰.۰۸ در نظر گرفته شده است. مقدار این معیار هرچه کمتر باشد، تناسب مدل مطلوب تر است. برخی پژوهشگران مقدار ۰.۱۰ را برای تناسب مدل قابل قبول می دانند (غیاثوند، ۲۰۱۸). با توجه به اینکه مقدار محاسبه

۱ . SRMR
 ۲ . Chi-Square
 ۳ . NFI

شده معیار مذکور برای مدل ترسیم ۰.۰۸ است، می توان وضعیت مطلوب و سازگاری مدل پژوهش را تأیید کرد. معیار کای اسکور نیز از جمله عمومی ترین و پرکاربردترین شاخص برازش در مدل سازی معادلات ساختاری است که برای بررسی میزان انطباق مدل نظری با یافته های تجربی استفاده می شود. هرچه مقدار کای اسکور کمتر باشد، داده های حاصل با مدل نظری همخوانی بیشتری دارد (میرز، گامست و گارینو^۱، ۲۰۱۲). در پژوهش حاضر مقدار معیار کای اسکور ۲۴/۴۵۷ محاسبه شد. از دیگر معیارهایی که در مدل سازی معادلات ساختاری مؤلفه محور گزار شدادنی است، معیار برازش هنجار شده است. برازش خوب را بزرگتر از ۰.۹۰ و برازش مناسب را ۰.۸۰ تا ۰.۸۹ ذکر کرده اند؛ از این رو با توجه به مقدار محاسبه شده این معیار (۰.۸۸) می توان برازش مناسب مدل را تأیید کرد (میرز، گامست و گارینو، ۲۰۱۲).

۴- نتیجه گیری:

دوره نوجوانی، دوره ای حساس است و سازگاری اجتماعی نوجوان در این دوره دستخوش تحولات عاطفی، جسمانی و ذهنی بسیار شدیدی است و هنوز به طور کامل رشد نیافته است. به همین علت ممکن است تأخیر در بلوغ عاطفی به دنبال خود مشکلات جدی در روابط بین فردی در نوجوانان و چالش های اجتماعی و به تبع آن تحصیلی پدید آورد (اسچولت^۲، ۲۰۱۸)؛ بعلاوه زندگی تحصیلی، یکی از مهمترین دوره های زندگی افراد به خصوص نوجوانان و جوانان محسوب می شود و با چالش ها و موانع متعددی از قبیل استرس زیاد، نمرات ضعیف، کاهش انگیزه و ... روبه رو هستند (چو و همکاران^۳، ۲۰۱۴)، به همین دلیل لازم است عواملی را که موجب افزایش توانایی فرد، در مقابله با این موانع و چالش ها می شود شناسایی شود. از این رو پژوهش حاضر با هدف بررسی رابطه علی سبک های فرزندپروری با سازگاری اجتماعی و سرزندگی تحصیلی دانش آموزان پسر متوسطه اول انجام شد.

نتایج تحلیل آماری نشان دهنده آن است که از بین سه شیوه فرزندپروری، فرزندپروری مقتدرانه و سهل گیرانه اثر مثبت و معنادار بر سازگاری اجتماعی دارد. در تبیین نقش سبک فرزندپروری سهل گیرانه می توان بیان کرد که وقتی والدین اجازه انجام بسیاری از فعالیت ها را به فرزندان خود بدهند، در کارهای فرزندان دخالت زیادی نداشته باشند، رفتار فرزندان خود را محدود نکنند، اجازه دهند در کارهای خود تصمیم گیرنده باشند، در صورت ارتکاب اشتباه آنها را مورد سرزنش قرار ندهند، در محیط بیرون از خانه و اجتماع آنها را آزاد بگذارند تا خودشان تجربه کسب کنند، فرزندان در دوستیابی موفق تر خواهند شد، به جای انتخاب دوستان محدود مایل خواهند بود دوستان نزدیک و بیشتری داشته باشند، در امور اجتماعی ممکن است نقش رهبر را بر عهده گیرند، حضور در جمع و صحبت کردن در جمع برای آنها آسان تر خواهد شد و به طور کلی سطح سازگاری آنها افزایش می یابد. این یافته با نتایج پژوهش گیمز-سرانو، گارسیا و گارسیا (۲۰۲۲)، تاهریا و جیمی (۲۰۲۱) و نظامی و آزموده (۱۳۹۸) همخوان است.

در تبیین نقش مؤثر سبک فرزندپروری مقتدرانه بر سازگاری اجتماعی می توان اذعان نمود که هنگامی که والدین دلیل تصمیم گیری برای فرزندان را برای آنها توضیح دهند، والدین تلاش کنند فرزندان خود را در مورد محدودیت ایجاد شده قانع کنند، در مقابل رفتارهای خلاف میل والدین به جای تنبیه فرزندان خود را راهنمایی کنند، هنگام تصمیم گیری در مورد مسائل خانواده فرزندان خود را در تصمیم گیری ها مشارکت دهند و والدین اشتباهات خود را در تصمیم گیری ها بپذیرند، سطح توانایی فرزندان در بیان عقیده و ایده خود در جمع افزایش می یابد، تقاضای کمک و راهنمایی از دیگران برایشان تسهیل می شود و داوطلب شدن در محیط های اجتماعی برای انجام کارها برایشان راحت و خوشایند خواهد شد. این نتایج با یافته های مطالعات تاهریا و جیمی (۲۰۲۱) و آفسو براکو (۲۰۲۲) و نظامی و آزموده (۱۳۹۸) همخوان است.

از دیگر یافته های این پژوهش اثر منفی و معنادار سبک فرزندپروری استبدادی بر سازگاری اجتماعی دانش آموزان است؛ این بدان معناست که هرچه سبک فرزندپروری والدین استبدادی تر باشد، سطح سازگاری اجتماعی فرزندان کاهش می یابد. در تبیین این یافته می توان بیان نمود که وقتی که فرزندان فقط موظف به پیروی از دستورات والدین باشند و والدین انتظار داشته باشند که فرزندان بدون چون و چرا دستورات آنها را اجرا کنند، با نظر مخالف فرزندان خود به شدت مخالفت کنند، دانش آموزان به دلیل نوع تربیت والدین از آنها ترس و واهمه داشته باشند، آنها نیز توانایی برقراری ارتباط صمیمی با دوستان خود را نخواهند داشت، این احساس به آنها دست می دهد که جامعه مسئولان در برابر وظایف و تلاش های آنها قدرشناس نیستند، توان ارائه دیدگاه های خود را از ترس اشتباه در جمع و به طور کلی سازگاری اجتماعی مطلوب را نخواهند داشت. این یافته ها با نتایج مطالعات تاهریا و جیمی (۲۰۲۱) ناهمخوان و با نتایج پژوهش های نظامی و آزموده (۱۳۹۸) و مقدم و پیکری فرد (۱۳۹۴) همخوان است.

¹ . Meyers, Gamst & Guarino

² . Schulte

³ . Cho et al

از دیگر یافته‌های پژوهش تأثیر مستقیم و معنادار سبک فرزندپروری مقتدرانه و سهل‌گیرانه بر سرزندگی تحصیلی دانش‌آموزان است. در توضیح این یافته‌ها می‌توان بیان کرد که هرچه والدین این دو سبک را تربیت و روابط خود با والدین را بکار گیرند، دانش‌آموزان با چالش‌ها، موانع و فشارهای ویژه دوران تحصیل به‌صورت مؤثرتری روبرو خواهند شد و پاسخ مثبت، سازنده و انطباقی به انواع چالش‌ها و موانع تحصیلی از جمله نمرات ضعیف، کاهش انگیزه، سطوح استرس و غیره خواهند داد. فدوی و همکاران (۱۴۰۰) در پژوهش خود رابطه بین سبک فرزندپروری استبدادی و سهل‌گیرانه با سرزندگی تحصیلی را تأیید اما رابطه بین سبک قاطعانه با سرزندگی تحصیلی را رد نمود. سهیلی و همکاران (۱۳۹۹) نیز در پژوهش خود تأثیر سبک‌های فرزندپروری بر عملکرد تحصیلی به واسطه سرزندگی تحصیلی را تأیید نمودند و این یافته‌ها با نتایج این پژوهش همخوان است. در نهایت نتایج این پژوهش نشان داد که سازگاری اجتماعی بر سرزندگی تحصیلی دانش‌آموزان تأثیر مثبت و معنادار دارد. بر اساس این یافته می‌توان بیان کرد هنگامی که دانش‌آموزان تمایل و توان حل مشکلات خود در مدرسه را به‌صورت شفاهی داشته باشند، توانایی انجام فعالیت در جمع را داشته باشند، توان برعهده داشتن نقش رهبری در گروه و یا امور اجتماعی را داشته باشند، می‌توانند بر چالش‌ها، موانع و فشارهای ویژه دوران تحصیل نیز غلبه کنند. این یافته‌ها با نتایج پژوهش‌های احمدپور و همکاران (۱۳۹۹)، جمالی کندازی (۱۳۹۸) و بصیر شبستری و همکاران (۱۳۹۲) همخوان است.

پیشنهادات:

با توجه به اهمیتی که سبک فرزندپروری مقتدرانه و سهل‌گیرانه در سطح سازگاری اجتماعی و سرزندگی تحصیلی دانش‌آموزان دارد، پیشنهاد می‌شود با برگزاری نشست‌های علمی در مدارس و تولید منابع علمی به زبان ساده و ارائه خدمات تربیتی مناسب در مراکز مشاوره والدین را از پیامدهای سبک‌های فرزندپروری آگاه نموده و به آنها آموزش دهند تا سبک‌های مؤثرتر بر سازگاری اجتماعی و سرزندگی تحصیلی را بکار گیرند و چنانچه با کودکان خود مقتدرانه و یا حتی استبدادی رفتار می‌کنند و کودکانشان را کنترل می‌کنند، محبت لازم را نیز نثارشان کنند. پیشنهاد پژوهشی در این مطالعه شناسایی عوامل مؤثر بر سازگاری اجتماعی و سرزندگی تحصیلی دانش‌آموزان با رویکرد کیفی است تا عوامل مؤثر به‌طور جامع شناسایی گردد.

منابع:

- احمدپور، روزینا، آرمن، محمد و نجاری، مسعود (۱۳۹۹)، اثربخشی برنامه آموزشی سازگاری اجتماعی بر سرزندگی تحصیلی، هویت تحصیلی و انعطاف‌پذیری شناختی دانش‌آموزان دختر شهر بوکان، روانشناسی فرهنگی، سال ۴، شماره ۲، صص ۷۴-۹۰.
- بصیر شبستری، سمیرا؛ شیرین بک، ایمان؛ سفیدی، فاطمه و شرکت دلیری، حسین (۱۳۹۲)، بررسی رابطه میان سازگاری اجتماعی و پیشرفت تحصیلی دانشجویان دندان پزشکی قزوین در سال تحصیلی ۸۹-۹۰. توسعه آموزش در علوم پزشکی، دوره ۶، شماره ۱۱، صص ۱-۱۰.
- جمالی کندازی، سمیه و غلامی، مرضیه (۱۳۹۸)، بررسی رابطه تاب‌آوری تحصیلی و سازگاری اجتماعی با پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان دختر مقطع متوسطه، پنجمین همایش بین‌المللی مدیریت، روانشناسی و علوم انسانی با رویکرد توسعه پایدار.
- شفیعی، صابر و روانان، مجتبی (۱۳۹۹)، نقش سرزندگی تحصیلی در عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان، پژوهش و مطالعات علوم اسلامی، دوره ۱۲، شماره ۲، صص ۷۱-۸۳.
- فدوی، معصومه؛ پورشافعی، هادی و اسدزاده، فرشته (۱۴۰۰)، رابطه الگوی فرزندپروری و سرزندگی تحصیلی در دانش‌آموزان متوسطه اول، مطالعات فرهنگی-اجتماعی خراسان، سال ۱۵، شماره ۴، صص ۱۱۱-۱۲۶.
- محمدی، محمد؛ فرید، ابوالفضل؛ حبیبی کلیر، رامین و مصرآبادی، جواد (۱۴۰۰)، اثربخشی آموزش ابزار وجود بر سازگاری اجتماعی و تاب‌آوری تحصیلی دانش‌آموزان قربانی قلدری، نوآوری‌های آموزشی، شماره ۸، سال ۲۰، صص ۱۷۴-۱۷۶.
- محمدی‌فرد، محمدعلی؛ کاظمی، سکینه و زارعی مته کلایی، الهه (۱۳۹۵)، نقش عملکرد خانواده و خودکارآمدی در سازگاری اجتماعی دانش‌آموزان، روانشناسی مدرسه، دوره ۵، شماره ۴، صص ۱۱۷-۱۳۱.
- مقدم، احمر و پیکری فرد، فاطمه (۱۳۹۴)، بررسی رابطه شیوه‌های فرزندپروری و خود شکوفایی با سازگاری اجتماعی دانش‌آموزان پسر مقطع متوسطه دوم شهرستان شادگان، کنفرانس ملی روانشناسی و علوم تربیتی.
- نظامی، لطیفه و آزموده، معصومه (۱۳۹۸)، پیش‌بینی سازگاری اجتماعی بر اساس طرح‌واره‌های فرزندپروری و سبک‌های دلبستگی والد-فرزند در دختران نوجوان دانش‌آموز شهر تبریز، زن و مطالعات خانواده، دوره ۱۲، شماره ۴۳، صص ۱۴۵-۱۶۵.

نوابخش، مهرداد و فتحی، سروش (۱۳۹۰)، شیوه های فرزندپروری و سازگاری اجتماعی فرزندان، پژوهش دینی، شماره ۲۲، صص ۳۴-۶۴.
یعقوبی، ابوالقاسم؛ زنگنه مطلق، فیروزه؛ پیرانی، ذبیح و محقق، حسین (۱۴۰۰)، تدوین مدل سرزندگی تحصیلی براساس معنا در زندگی با میانجیگری شادکامی در دانشآموزان، پژوهشنامه روانشناسی مثبت، سال دوره ۷، شماره ۴، صص ۴۱-۵۴.

Cho, E., Leen, D., Lee, JH, Bae, BH, and Jeong, SM. (2014). Meaning in life and school adjustment: Testing the mediating effects of problem-focused coping and self-acceptance. *Procedia Soc Behav Sci*, 114(1), 777-781.

Comerford, J., Batteson, T., & Tormey, R. (2015). Academic buoyancy in second level schools: insights from Ireland. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 197, 98-103.

Duijn, M., von Rosenstiel, I., Schats, W., Smallenbroek, C., & Dahmen, R. (2011). Vitality and health: A lifestyle programme for employees. *European Journal of Integrative Medicine*, 3(2), e97-e101.

Ghiyasvand, A. (2018). Advanced analysis of structural equation modeling using Smart PLS. Tehran, Publisher: Allameh Tabataba'i University.

Gimenez-Serrano, S., Garcia, F., & Garcia, O. F. (2022). Parenting styles and its relations with personal and social adjustment beyond adolescence: Is the current evidence enough? *European Journal of Developmental Psychology*, 19(5), 749-769.

Hair, J. F., Hult, G. T. M., Ringle, C. M., & Sarstedt, M. (2016). A Primer on Partial Least Squares Structural Equation Modeling. 2nd Ed. Thousand Oaks: Sage.

Hair, J. F., Ringle, C. M., & Sarstedt, M. (2011). PLS-SEM: Indeed, a silver bullet. *Journal of Marketing theory and Practice*, 19(2), 139-152.

Kimble, A. B. (2014). *The parenting styles and dimensions questionnaire: A reconceptualization and validation*. Oklahoma State University.

Managa, S & Chandrasekaran, V (2015). A study on adjustment of college students. *Scholarly research journal for interdisciplinary studies*, 3(16), 2622-2629.

Martin, A. J., & Marsh, H. W. (2008). Academic buoyancy: Towards an understanding of students' everyday academic resilience. *Journal of school psychology*, 46(1), 53-83.

Martin, A. J., & Marsh, H. W. (2009). Academic resilience and academic buoyancy: Multidimensional and hierarchical conceptual framing of causes, correlates and cognate constructs. *Oxford Review of Education*, 35(3), 353-370.

Martin, A. J., & Marsh, H. W. (2020). Investigating the reciprocal relations between academic buoyancy and academic adversity: Evidence for the protective role of academic buoyancy in reducing academic adversity over time. *International Journal of Behavioral Development*, 44(4), 301-312.

Meyers, L. S., Gamst, G., & Guarino, A. J. (2012). *Applied multivariate research, design and interpretation*, (H. Pashashryfy, F. Valiallah, S. Reza-Khani, H. R. Hasan Abadi, B. Izanloo, & M. Habibi, Trans) (3rd ed.). Tehran: Roshd.

Miller, S., Connolly, P., & Maguire, L. K. (2013). Wellbeing, academic buoyancy and educational achievement in primary school students. *International Journal of Educational Research*, 62(1), 239-248.

Mohsenin S. H., & Esfidani, M. R. (2014). *Structural equations based on partial least squares approach with the help of Smart-PLS software* (1st ed). Tehran: Institute of Mehrban Publishing.

Mustaffa, C.S & Illas, M (2013). Relationship between student's adjustment factors and cross cultural adjustment: a survey at the northern university of Malaysia. *International communication studies*, 21(1), 279-300.

Ofosu-Brako, V. (2022). Relationship between Parenting Styles, Television Viewing Habits and Academic Performance of Students in Ga-East Municipality, Ghana. *J Adv Educ Philos*, 6(5), 274-280.

Pasek, J., & Hargittai, E. (2009). Facebook and academic performance: Reconciling a media sensation with data. *First Monday*.

Putwain, D. W., Daly, A. L., Chamberlain, S., & Sadreddini, S. (2015). Academically buoyant students are less anxious about and perform better in high-stakes examinations. *British Journal of Educational Psychology*, 85(3), 247-263.

Putwain, D. W., Wood, P., & Pekrun, R. (2020). Achievement emotions and academic achievement: Reciprocal relations and the moderating influence of academic buoyancy. *Journal of Educational Psychology*.

Schulte, F., Brinkman, T. M., Li, C., Fay-McClymont, T., Srivastava, D. K., Ness, K. K., ... & Krull, K. R. (2018). Social adjustment in adolescent survivors of pediatric central nervous system tumors: A report from the Childhood Cancer Survivor Study. *Cancer*, 124(17), 3596-3608.

Solberg, P. A., Hopkins, W. G., Ommundsen, Y., & Halvari, H. (2012). Effects of three training types on vitality among older adults: A self-determination theory perspective. *Psychology of Sport and Exercise*, 13(4), 407-417.

Tahira, Q., & Jami, H. (2021). Association between social adjustment and perceived parenting styles in punctual, truant, and high achieving school going students: a moderating model. *Nat Nurture J Psychol*, 1, 33-44.

Vaghela, K (2015). Adjustment among adolescent girl students of secondary school with respect to their type of family. *International journal of applied research*, 1(8), 781-784.